

Kroj

Elkroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„E L K R O J“ MOZIRJE

Številka 4
Leto 1984

Glavni urednik: Vida Skok
Naklada: 720 izvodov
Tisk: Grafika Prevalje
S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

ZADOVOLJNI PO DEVETIH MESECIH

Poslovni rezultati, ki jih je naša delovna organizacija dosegla v devetih mesecih letošnjega leta so v primerjavi s poslovnimi cilji tega leta zelo zadovoljni. Fizični obseg proizvodnje sicer ne dosega planiranih količin, vendar moramo poudariti, da je časovni normativ za izdelek večji zaradi zahtevnejših artiklov predvsem pri športnem programu. Kljub temu pa je zanimiv podatek, da so delavci v TOZD Konfekcija Mozi-rje dosegli oziroma presegli de-jansko ustvarjene minute prete-klega leta za 2 %, medtem ko de-lavci so v TOZD Konfekcija Šo-štanj dosegli le-te samo 94 %.

Eden od temeljnih ciljev, ki smo si jih postavili v letošnjem planu je bil povečanje izvoza tako na kon-vertibilno kakor tudi klirinško območje. Po devetih mesecih le-tošnjega leta z zadovoljstvom ugotavljamo, da je letni plan iz-voza na konvertibilno območje dosežen v količinskem pogledu z 90 odstotki, v vrednostnem pogledu pa je celo presežen za 11 odstotkov. Tak rezultat ozi-roma uspeh pa ni bil dosežen z lahkoto, saj smo se zlasti v prvem polletju srečevali z najrazličnej-šimi težavami zlasti v likalnici, delali pa smo tudi na marsikate-ro prosto soboto. Proizvodnja za izvoz bo tudi do konca leta pri-sotna v obeh temeljnih organiza-cijah zato realno pričakujemo, da bo predvideni izvoz v celoti realiziran, v primerjavi z letom 1983 pa močno presežen.

Proizvodnja za domači trg ni do-segla planiranih količin, saj je bil letni plan dosežen le z 58 odstot-ki, prav tako pa zaostaja tudi pla-

nirani izvoz na klirinško obmo-čje, kjer smo realizirali le 24 % načrtovanih količin. Stagnacija prodaje na domačem trgu je bi-la pričakovana, saj so relativno visoke cene gotovih proizvodov opravile svoje. Nekoliko ugod-nejšo prodajo pričakujemo na domačem trgu v zadnjem trime-sečju letošnjega leta, ko bo rea-liziran smučarsko-športni pro-gram.

Finančni vidik doseženih rezul-tatov je v tem obdobju ugoden tako v primerjavi s preteklim letom, kakor tudi v primerjavi z letnim planom. Vrednost celot-nega prihodka znaša za delovno

organizacijo kot celoto din 1.674 tisoč, vrednost dohodka pa 752 tisoč din ali 98 odstotkov plana za to obdobje oziroma 74 % let-nega načrta poslovnih ciljev DO.

Dinamika osebnih dohodkov se giblje v mejah resolucije iz dolo-čil družbenega dogovora o ure-sničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984 in v skladu s samoupravnimi splošnimi akti, predvsem pa v okviru uspehov gospodarjenja. Povprečni neto izplačani osebni dohodek je znašal v tem obdobju 25.765.- din.

Širko Peter

V Odžaku svečano položen temeljni kamen

27. julija so položili temeljni kamen za našo novo tovarno. Temeljni kamen za novo Elcrojevo tovarno sta položila predsednik Skupščine Odžak Joviša Kovačević in direktor naše DO Ivan Kramer.

Svečanost je bila 27. julija, na dan vstaje narodov BIH in Hrvatske. Na svečanosti so bile poleg množice občanov iz Odžaka uglede osebnosti iz republike BIH, predstavniki občin Mozirje in Odžaka, naše DO in regijske gospodarske zbornice iz Titovega Velenja. Na svečanosti sta govorila predsednik SO Odžak in direktor DO Elcroj, ki je v govoru dejal:

„Spoštovani tovariši in tovarišice!

Dovolite mi, da vam v imenu delavcev Elcroja čestitam za vaš

praznik 27. julij, dan vstaje narodov BIH in Hrvatske. Vaš družbeni in gospodarski razvoj je čvrsto povezan s 27. julijem 1941 in slavnimi dnevi NOB in socialistično revolucijo.

Hiter in vsestranski razvoj je po svojem bistvu posledica socialistične revolucije. Vsega, kar smo v naši domovini dosegli, vsaka republika in pokrajina zase, ne bi bilo, če ne bi gradili in ustvarjali skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti socialistične Jugoslavije.

Gospodarski razvoj predstavlja pomemben člen v verigi celotnega družbenega razvoja, v povezovanju in zbliževanju naših narodov. Posebno smo ponosni na to, da naša delovna organizacija daje k vsemu temu svoj delež s tem,

da se nismo zaprli v svoj krog občine, pač pa delamo in razvijamo proizvodnjo po celi Jugoslaviji.

Tovarna v Odžaku predstavlja tretji projekt, s katerim Elcroj uresničuje svoj razvojni koncept izven Slovenije. Tovarna, za katero polagamo temeljni kamen, bo zaposlila 250 delavcev in to pretežno žensko delovno silo. Investicij z obratnimi sredstvi bo znesla 35–38 starih milijard din, skupni prihodek po današnjih cenah pa približno 100 starih milijard din, ko bo tovarna delala s polno zmogljivostjo, kar pomeni 450.000 kom hlač ali približno 30 % sedanje proizvodnje Elcroja.

Dovolite mi, da vam še enkrat čestitam za vaš praznik 27. julij, v prepričanju realizacije naše skupne obveznosti, da za naslednji 27. julij otvorimo to tovarno, ki bo velikega pomena tako za Elcroj Mozirje kakor tudi za občino Odžak.“

Osebni dohodki vzrok in posledica dobrih poslovnih rezultatov

Vse pogosteje razpravljamo o osebnih dohodkih in vse bolj smo zaskrbljeni nad dviganjem cen in dbigovanjem življenjskih stroškov. Kljub temu, da imamo v Elcroju dobre poslovne rezultate in da so OD, ki jih prejemo precej višji od osebnih dohodkov sorodnih delovnih organizacij, kakor tudi OZD znotraj občinskega prostora, se vse bolj sliši nezadovoljstvo.

Ker so Elcrojevi osebni dohodki kamen spotike navzven, znotraj DO pa se čuti težnja po dvigu osebnih dohodkov, pogledjmo, kakšni so osebni dohodki pri nas in kakšni so izgledi do konca letošnjega leta.

Vsekakor bi se morali vsi zavedati, da ne moremo razpravljati o osebnih dohodkih ne da bi pred tem analizirali dosežene poslovne rezultate, kajti OD so odvisni zgolj od le-teh.

V devetih mesecih letošnjega leta je bil povprečno obračunani neto OD v naši DO 25.765 din. Večina delavcev (62 %) prejema OD v višini 20.000 do 30.000 din, 24 % delavcev prejema OD nad 30.000 din, izpod 20.000 din pa prejema OD le delavci, ki ne dosežejo normalnih rezultatov, večina so to pripravniki in delavci na priučevanju.

V povprečju sedmih mesecev letošnjega leta je znašal najvišji OD pri nas 73.000 din, prejemal pa ga je komercialni zastopnik za področje SR Srbije, ki tudi dosega nadpovprečno dobre rezultate.

In kakšni so naši OD v primerjavi z ostalimi DO v 1. polletju 1984?

Med tekstilci v Sloveniji smo po ustvarjenem dohodku na delavca na 19. mestu, med konfeksionarji SRS (podskupina dejavnosti, v katero spadamo) pa na 2. mestu (stanje 30.6.). Poleg ustvarjenega dohodka na delavca je potrebno upoštevati tudi ostale rezultate poslovanja, ko so produktivnost, ekonomičnost, rentabilnost ter izvoz na konvertibilno področje, predvsem pa, kakšen je ostanek dohodka za akumulacijo. Za osebne dohodke smo v prvem polletju porabili 28,4 % dohodka oziroma 48,8 % čistega dohodka (plansko opredeljeno 29,2 % dohodka in 45,2 % čistega dohodka letno) torej manj dohodka in več čistega dohodka kot smo načrtovali (vzrok večjega deleža OD v ČD je v povečanih obveznostih iz dohodka, predvsem v visokih obrestih in zato manjšem či-

stem dohodku). Po izplačanih osebnih dohodkih na delavca smo bili tako po stanju 30. 6. 1984 med tekstilci SRS na 7. mestu, v podskupini dejavnosti in v občinskem prostoru pa na prvem mestu. Glede na letni načrt poslovnih ciljev imamo še precej rezerve, vendar pa moramo najprej zagotoviti ustrezna delitvena razmerja v dohodku in čistem dohodku, torej formirati sklade v zadovoljvi višini

Rezultati za 9 mesecev letošnjega leta kažejo na zelo ugodno situacijo, vendar odločajo dosežena razmerja konec leta. Tako bo na končni obračun potrebno še malo počakati. Kljub temu bomo tekoče spremljali dogajanja in rezultate poslovanja ter na osnovi le-teh sproti ustrezno korigirali tudi osebne dohodke.

Osebni dohodki so posledica tekočega in minulega dela kakor rudi pravičnih dolgoročnih poslovnih odločitev, zato moramo za realizacijo le-teh zagotoviti ustrezne pogoje. Vsekakor pa trdno zagovarjamo stališče, da je potrebno dobro delo dobro nagraditi. Kvaliteta našega dela pa se izraža v doseženih poslovnih rezultatih in s tem v masi sredstev, ki jo lahko namenimo za osebne dohodke.

IZKAZALI SMO SE TUDI S KRAMPI IN LOPATAMI V ROKAH

V mesecu avgustu in septembru smo organizirali delovni akciji za izkop za napeljavo vodovoda od izvira vode do obrata Elkroja v Konjskem vrhu v Lučah. Na vodovod se bodo lahko priključili tudi okoliški prebivalci, zato je bila akcija zelo odmevna.

S prostovoljnim delom naj bi privarčevali določena investicijska sredstva, izkazali pa naj bi tudi pripadnost kolektivu, v katerem združujemo svoje delo.

TUDI ZA REŠEVANJE V PRIMERU NESREČE JE BILO POSKRBLJENO

PO NAPORNEM DELU SE PRILEŽE TUDI POČITEK, S KOZARCEM V ROKI SEVEDA

Prva akcija je bila 3. avgusta, v času dopustov režijskih delavcev, zato se le-te niso mogli udeležiti vsi, pa tudi krajani Luč in brigadirji, katerih pomoč je bila obljubljena, se niso najbolje odzvali. Kljub temu je pridnim udeležencem uspelo izkopati in položiti vodovodno cev na precejšnjem delu trase.

Druga akcija je bila 15. septembra. Namen le-te je bil v skladu s priporočili občinskega sindikalnega sveta, da se sredstva, ki bi se zbrala, če bi delavci dobili plačan delovni dan, odstopila v koriščenje OO sindikata za pokrivanje skupnih potreb. Akcije so se poleg članov kolektiva v veliki meri udeležili tudi krajani Luč zlasti pa je potrebno pohvaliti številčno močno udeležbo sodelavcev iz Šoštanjja, ki so se akcije udeležili povsem prostovoljno.

Čeprav utrujeni in žuljavih rok smo se zadovoljni vračali domov, s prijetnim občutkom tesnejše medsebojne povezanosti in v

prepričanju, da se bomo na take in podobne akcije v korist naše delovne organizacije in s tem nas vseh, še odzvali.

PA NAJ KDO REČE, DA V ELKROJU NIMAMO MOŠKE DELOVNE SILE

ZAPOSLOVANJE

V mesecu avgustu in septembru letošnjega leta smo precej povečali število delavcev v TOZD Konfekcija Mozirje, saj je našlo zaposlitev pri nas v avgustu 18 delavk, v septembru pa kar 31; od tega 16 delavk, ki so sklenile delovno razmerje kot pripravniki s končano dvo oziroma troletno poklicno šolo in 2 delavki kot pripravnik s srednjo konfekcijsko šolo. Ostale delavke pa so NK in delajo v učilnici – v vsaki izmeni po 15.

V učilnici imajo dva meseca poskusno delo – učijo se šivati prav od začetka (obvladati stroj); najprej šivajo po papirju, kasneje po blagu. Ko bodo končale pro-

gram priučevanja – približno po enem mesecu, pa bodo začele s šivanjem hlač in to v kolikor je mogoče izdelujejo od začetka manj zahtevne artikole.

Po končanem priučevanju bodo delavke, v kolikor bodo poskusno delo uspešno opravile, glede na potrebe razporejene po skupinah.

V učilnico pa bo mogoče na priučevanje sprejeti novo skupino delavk, kajti v proizvodnji je še prostor za nove delavke.

Zora Štruel, dipl. soc.

S področja investiranja

PAROVOD V POSKUSNI FAZI

Parovod Glin – Elkroj, ki je bil tretiran kot ena osnovnih naložb v preteklem, oziroma letošnjem letu, prehaja v zaključno fazo. V našem glasilu smo o tej investiciji že pisali, verjetno pa ni nikogar med nami, ki nebi opazil dogajanj z obeh bregov Savinje in tudi v sami toplotni postaji Elkroja.

Danes praktično to naložbo zaključujemo, to pa pomeni, da je potrebno zaključiti gradbena ter instalacijska dela, izvesti tehnični pregled ter pridobiti obratovalno dovoljenje.

Trenutno potekajo zadnja gradbena dela na kineti desnega brega Savinje, medtem ko so instalacijska dela praktično končana, zato smo prešli pred kratkim v poskusni zagon. V tej fazi želimo skupno z izvajalci in projektanti ugotoviti, kako se bo cevovod pare in kondenza obnašal pod obremenitvijo, kakšni so raztezki in kako vsa ta dogajanja prenašajo podpore, na katerih ležijo cevi. Pri tem so se določeni problemi že pokazali, ki pa smo jih odpravili in trenutno pogon dela brez posebnih problemov. Pričakujemo, da tudi v bodoče ne bo večjih težav, posebno, ko se bo odvzem pare povečal zaradi ogrevanja prostorov.

Po opravljenih aktivnostih, ki nas še čakajo do obratovalnega dovoljenja, se bomo tudi delavci Elkroja lahko priključili tistim, ki si prizadevajo pridobivati energijo iz najcenejših domačih virov in zmanjševati konvertibilni uvoz tekočih goriv, katerih preskrba je v določenih časovnih obdobjih zelo vprašljiva!

OBRAT V LUČAH

Tudi o tej naložbi smo v našem glasilu že pisali, zato tokrat nebi podajali osnovnih podatkov o kapacitetah in številu zaposlenih, temveč bomo na kratko orisali stanje na delovišču.

Vsakdo, ki se je nedavno udeležil delovne akcije kopanja za vodovod si je tudi lahko ogledal gradbišče in napredovanje del. Trenutno se zaključujejo dela na betoniranju nosilcev ostrešja.

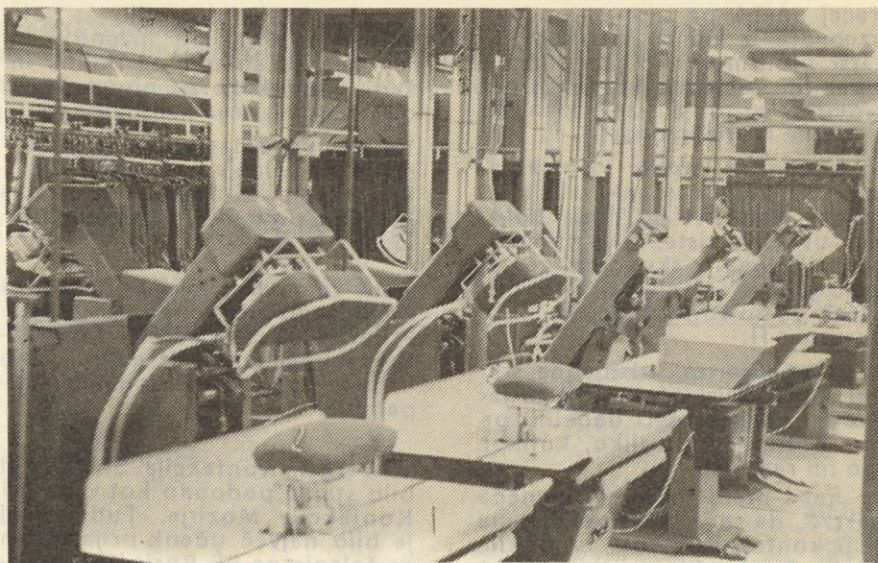
Želje investitorja in izvajalca je, da bi se čim prej montiralo ostrešje v novem in obstoječem delu, saj so vremenske neprilike iz dneva v dan slabše s tem pa tudi težji pogoji dela ter zastoji.

V pripravi je tudi jašek za tovarno dvigalo, ki bo posluževalo kletno in pritlično etažo, z delom pa so pričeli tudi vodoinstalerji. Pred montažo novega ostrešja bo potrebno demontirati stari obstoječi del, ki je dotrajan do takšne mere, da popravilo ne pride v poštev.

Že ob prvi informaciji v glasilu Kroj smo pisali o težavah s to naložbo na samem začetku, kar se nam še danes maščuje.

Zaradi kasnitve in težav pri pridobivanju gradbenega dovoljenja so v tem času nastale podrazitve, zato bomo morali angažirati dodatna sredstva, da bomo lahko končali gradbena dela. Te aktivnosti že potekajo, zato upamo, da bodo v glavnem gradbena dela dokončana v tem letu.

Jože Štiglic

Z RAZŠIRITVIJO IN POSODOBITVIJO LIKALNICE SMO ODPRAVILI OZKO GRLO V PROIZVODNJI

Sejem mode "PARIZ 84"

Kot je bilo pričakovati, je Pariz opravičil naziv centra mode in modnih dogajanj.

Tudi tokrat je blestel s svojimi značilnostmi, svobodo oblačenja in bogatim asortimanom.

Težko si je zapomniti vse, kar smo videli, vendar osnovne značilnosti so se dale osvojiti. Če govorimo o vtisih, je potrebno govoriti ločeno o vtisih na sejmu mode in ločeno po modnih hišah, blagovnicah in v trenutnem oblačenju v samem Parizu. Kot običajno je bilo tudi tokrat na sejmu razstavljenih mnogo raznovrstnih in ekstravagantnih modelov, ki so primerni za butično, ne pa serijsko proizvodnjo. Vsekakor smo videli tudi množico modelov in zlasti detajlov, ki se dajo uporabiti. Konkretneje se je dalo opaziti tendenco barv, ki se odlikujejo predvsem v svoji umirjenosti. V naslednji sezoni bodo tako prevladovala naslednje barve: modra od svetlo modre v nijansah do temne, zelena, rjava do svetlih odtenkov, rdeča, bež in peščence barve. Sivo, ki je bila moderna, je še videti, vendar se za naslednjo sezono ne predvideva, prav tako ne črna in bela, predvsem ne v kombinacijah.

Modeli so krojeni predvsem v športnem stilu, s posebnim poudarkom na funkcionalnosti. Zato prevladujejo predvsem modeli zgoraj širokih hlač, z naborki in gubami, našitimi žepi in raznimi dodatki kot so pletenine (patenti), elastika, stiskalci, zaponke, lepi pasovi itd.

Dolžina hlač se giblje od 3/4 in 7/8 do normalnih dolžin, različna pa je tudi spodnja širina hlače od korenaste oblike do zelo širokih, kot novost pa se pojavljajo tudi zavijki.

Karakteristični materiali za naslednjo sezono so predvsem karo materiali, od drobnega do grobege, večinoma zabrisanega karater kar v temnih, umirjenih barvah.

Pojavlja se tudi žamet, predvsem srednje rebrast, kakor tudi ozek žamet v blagih tonih rjave, zeleni, modro-sivi rdeči in tudi črni barvi.

Zastopani so tudi materiali kot flanela in deftin ter materiali ribje kosti. Opaziti je bilo tudi tvid v zelo kompaktni kot melanžirani izdalvi.

Pod vtisi pariških dogodkov ne moremo govoriti o prevladovanju nekega stila mode, ker je bilo čutiti veliko svobodo v oblačenju, kar je za Pariz tudi karakteristična novost.

Ratko Markovič

V drugem polletju 1984 bodo izpolnili 50 let

TOZD Konfekcija Mozirje

— Jeraj Olga — prevzemnik gotovih izdelkov od kooperantov
— Kovač Fanika — konfekar
— Marovt Ilona — rezalec

TOZD Konfekcija Šoštanj

Koželj Marija — konfekar
Iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Štipendije v šolskem letu

1984/85

Tudi v tem letu je naša delovna organizacija razpisala sorazmerno veliko štipendij za izobraževanje na šolah, ki so za nas zanimive.

Razpisali smo torej:

TOZD Konfekcija Mozirje

- 10 štipendij za SŠ Boris Kidrič Celje — smer konfekar II — triletno šolanje
- 20 štipendij za SŠ Boris Kidrič Celje — smer konfekar I — dvoletno šolanje
- 5 štipendij za poklic konfekcijski tehnik
- 2 štipendiji za poklic konfekcijski inženir
- 1 štipendija za poklic tekstilni inženir

TOZD Konfekcija Šoštanj

- 7 štipendij za poklic konfekar II
- 6 štipendij za poklic konfekar I
- 2 štipendiji za poklic konfekcijski tehnik

DSSS

- 2 štipendiji za poklic modni modelar
- 1 štipendija za poklic modni kreator

Na razpis se je prijavilo največ kandidatov za šolanje na SŠ B. K. Celje konfekar II (29). Zato smo v TOZD Konfekcija Mozirje dodelili 12 štipendij za poklic konfekar II in le 17 štipendij za poklic konfekar I, kajti tri učenke, katerim je bila štipendija dodeljena za dvoletno šolanje so si premislile in so že pričele z delom v naši DO.

Precej učenk pa smo na podlagi razgovora z njimi in njihovimi starši preusmerili in jim dodelili štipendijo za poklic konfekcionar I, čeprav so prosile za štipendijo za poklic konfekcionar II.

Štipendijo za poklic konfekcionar II so prejele učenke višjih letnikov, tiste, ki so imele boljši učni uspeh in tiste, ki so po mnenju psihologa iz skupnosti za zaposlovanje T. Velenje zelo primerne za šolanje za poklic konfekcionar II.

Za štipendijo za šolanje na srednji konfekcijski šoli se je prijavilo 8 kandidatov, dodelili pa smo 5 štipendij, toliko, kolikor smo jih razpisali.

Do neke mere pa nas preseneča dejstvo, da se je za štipendijo na Višji konfekcijski šoli, za poklic inženir konfekcije prijavila le ena kandidatka, ki pa je v bistvu že končala šolanje (za opraviti je imela le še en izpit) in se je kasneje odločila za šolanje na II. stopnji. Njeni želji smo ugodili

in ji dodelili štipendijo za šolanje za poklic dipl. inženir konfekcije. Za šolanje za poklic inženir konfekcije pa nismo uspeli dobiti ustreznega kandidata.

Veliko kandidatov pa se je prijavilo za šolanje za poklic tekstilni inženir in modni kreator, za kar smo podelili po eno štipendijo.

Tudi za šolanje za poklic modni modelar ni bilo veliko zanimanja. Prijavile so se sicer tri kandidatke, vendar le ena iz naše občine in le-tej je tudi bila dodeljena štipendija.

V TOZD Konfekcija Šoštanj je bilo stanje podobno kot v TOZD Konfekcija Mozirje. Tudi tukaj je bilo največ učenk prijavljenih za šolanje na SS Boris Kidrič Celje — smer konfekcionar II.

Upoštevali smo podobne kriterije za dodelitev štipendije kot v TOZD Konfekcija Mozirje in naj-

primernejšim 7 kandidatom dodelili štipendijo za triletno šolanje, 6 pa za dveletno šolanje.

Zanimivo pa je tudi to, da se je na razpis dveh štipendij za šolanje na srednji konfekcijski šoli prijavila le ena kandidatka iz občine T. Velenje, za katero pa skupnost za zaposlovanje Velenje (psiholog) meni, da za šolanje v srednji šoli ni primerna. Zato v TOZD Konfekcija Šoštanj nismo podelili nobene štipendije za tovrstno šolanje.

Za šolsko leto 1984/85 štipendiramo v TOZD Konfekcija Mozirje in DSSS 79 učencev, v TOZD Konfekcija Šoštanj pa 26 učencev, skupaj torej naša DO štipendira 105 učencev, kar ni malo.

Tako upamo, da si bomo v prihodnje zagotovili dovolj ustreznega kadra, ki nam ga je do sedaj skoraj vedno primanjkovalo.

Zora Štrucl, dipl. soc.

ZOPET NOVE, VIŠJE OBRESTNE MERE

Da se morajo obrestne mere prilagajati gospodarskim gibanjem in biti odraz stopnje inflacije, nam je že nekaj časa znano. Posledice dragega kapitala naj bi spremenile naš odnos do gospodarjenja s sredstvi, saj je potrebno nameniti za obresti tudi že do 20 % dohodka, zlasti tam, kjer za svoje poslovanje uporabljajo več tujih kot lastnih virov sredstev.

V Elbroju se razmerje lastnih in tujih virov sredstev giblje v korist lastnih virov, kljub temu pa potrebe po obratnih sredstvih pokrivamo v glavnem z dragimi tujimi viri. V devetih mesecih letošnjega leta smo za obresti porabili 14,49 % ustvarjenega dohodka. Ker med obratnimi sredstvi predstavljajo 2/3 le-teh zaloge surovin, je višina obresti v veliki oziroma v največji meri odvisna od racionalnih nabav in s tem zalog osnovnega in pomožnega materiala, ki predstavlja t. i. mrtvi kapital in se pri nas letno obrne le nekaj več kot 2x.

Z optimiranjem zalog in s tem skrajšanjem vezave zalog surovin bi lahko prihranili marsikak dinar, čeprav moramo pri nabavah upoštevati tudi situacijo na tržišču, tako nabavnem kot prodajnem. Ker zniževanja obrestnih mer ni pričakovati, bo potrebno svoje odločitve prilagajati politiki obrestnih mer in ne upati na obratno.

S 1. 10. 1984 so se obrestne mere znova povišale in sicer predvsem za nenamensko vezana sredstva in sredstva, prejeta od Narodne banke, ki povečuje obrestne mere za selektivne (prednostne) namene za 10 %, za ostale namene pa tudi več. Obrestne mere pri LB TB Velenje se gibljejo od 33 % pri kreditih za izvoz blaga in storitev, do 52 % za nakup vrednostnih papirjev, za kredite po načelu tekočega računa ter za druge namene tekočega poslovanja. Izjema so le obrestne mere za naložbe v investicijsko poslovanje in se gibljejo glede na namen od 18 % do 42 %.

In kako obrestne mere za posle z občani?

Dinarska sredstva občanov na vpogled se obrestujejo po 7,5 % obrestni meri, torej se v primerjavi s preteklim obdobjem le-te niso menjale. Podobno velja tudi za devizne račune in hranilne vloge občanov.

Spremenile pa so se obrestne mere za določene vrste depozitov in kreditov in za kredite občanom in sicer:

OBRESTNE MERE ZA DOLOČENE VRSTE DEPOZITOV IN KREDITOV ZA ČAS OD 1. 10. 1984 DO 31. 12. 1984

I. Za dinarska nenamensko vezana sredstva na določen čas z odpovednim rokom za uporabnike družbenih sredstev gospodarstva in občane:	
1. na depozite vezane nad 3 mesece in depozite z odpovednim rokom 3 mesece	47 %
2. na depozite vezane nad 12 mesecev in depozite z odpovednim rokom 12 mesecev	52 %
3. na depozite vezane nad 24 mesecev in depozite z odpovednim rokom 24 mesecev	55 %
II. Za dinarske nenamensko vezana sredstva na določen čas in z odpovednim rokom organizacij in skupnosti negospodarskih dejavnosti	
1. na depozite vezane nad 3 mesece	23,50 %
2. na depozite vezane nad 12 mesecev in depozite z odpovednim rokom 12 mesecev	26,00 %
3. na depozite vezane nad 24 mesecev in depozite z odpovednim rokom 24 mesecev	27,50 %

- III. Na potrošniške kredite občanom in kredite občanom na podlagi prodaje deviz za ostale namene brez depozita z rokom plačila do enega leta in na odobreni negativni saldo na tekočem računu 47 %
- IV. Na potrošniške kredite občanom in kredite občanom na podlagi prodaje deviz za ostale namene brez depozita z rokom vračila preko enega leta 55 %

KREDITI OBČANOM PO PRAVILNIKIH IN UREDBI Z VELJAVNOSTJO OD 1. 10. 1984

		OBRESTNA MERA	
1. Potrošniški krediti			
— do 1 leta		po Samoupravnem sporazumu od 1.10.1984 dalje	47 %
— nad 1 leto			55 %
2. Pravilnik o kratkoročnih kreditih za obratna sredstva (tudi za kmetijsko dejavnost)			
— za deficitarne dejavnosti			30,5 %
— za prednostne dejavnosti			34 %
— za ostale dejavnosti			47 %
3. Pravilnik o kreditih občanom na podlagi prodaje konvertibilnih deviz			
— brez depozita:			
— do 1 leta		po SAS-u	47 %
— nad 1 leto		po SAS-u	55 %
— z depozitom			
— brez obrestovanja			12 %
— z letno obrestno mero 1 %			13 %
4. Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje gospodarske dejavnosti in opravljanje svobodnih poklicev		DEPOZIT	UDELEŽBA
			UDELEŽBA
			po namenskem varčevanju
			brez namen-skega varčevanja
		0 %	1 %
— za deficitarno storitveno dejavnost ter varčevanje z energijo		13 % ali 14 %	28 %
— za prednostne namene		17 % ali 18 %	32 %
— za ostale namene		21 % ali 22 %	36 %
— če sredstva veže Sklad za vzajemno pomoč		19 %	
— za deficitarno storitveno dejavnost in varčevanje z energijo		31 %	
— za prednostne dejavnosti		33 %	
— za ostale namene		35 %	
5. Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje kmetijske dejavnosti in ribištva			
— za kredite z energijo		13 % ali 14 %	28 %
— za prednostne namene		17 % ali 18 %	32 %
— za ostale namene		21 % ali 22 %	36 %
6. Pravilnik o kreditih občanom na podlagi namenskega dinarskega varčevanja ali na podlagi vezave dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih deviz		DEPOZIT	UDELEŽBA
		0 %	1 %
— za varčevanje z energijo		12 % ali 13 %	28 %
— za ostale namene		16 % ali 17 %	32 %
— za nakup garaže, apartmaje in počitniških hiš		20 % ali 21 %	36 %
Kredit, ki izhaja iz namenskega varčevanja po Pravilniku o stanovanjskih posojilih			
— za nakup starega stanovanja ali stare stan. hiše			17 % (če je pri varč. 0 %)
— za garažo			21 % (če je pri varč. 2 %
			obr. mera)

Vsem, ki imajo sredstva na hranilni knjigi ali tekočem računu in jih ne koristijo, se jih vsekakor splača vezati, vsaj za dobo treh

mesecev, ki jo inflacija še najmanj prizadene, vsak pa, ki bo želel najeti kredit, bo ob teh pogojih krepko razmisli. Gospodar-

ske razmere pač zahtevajo od nas vseh temeljit premislek, pa naj si gre za poslovno ali povsem zasebno odločitev. Vida Skok

Računalnik DELTA 644

Računalnik Delta 644/163 sodi v skupino sodobnih miniračunalniških sistemov. V osnovi je to računalnik tvrdke DEC (Digital Equipment Corporation).

Podpira distribuirano obdelavo, to se pravi, da se podatki vnašajo tam kjer nastajajo, informacije pa so dostopne na različnih mestih. Nadalje podpira multiprogramiranje, kar pomeni, da operacijski sistem naenkrat streže več uporabnikom. S koncepcijo baz podatkov pa omogoča izgradnjo integralnega informacijskega sistema. Ti koncepti so v računalništvu poznani že dalj časa in jih pozna tudi računalnik na RRC. Pa vendar gre pri nabavi novega za velik organizacijski in kvaliteten skok.

Zakaj? Nov sistem omogoča obdelavo podatka v realnem času.

To pomeni, da uporabnik neposredno komunicira z računalnikom, ki ga takoj opozori na eventualno napako. Vnešen podatek se namreč sproti preverja, nato pa se vnese v bazo podatkov. Že naslednji hip je dostopen nekemu, ki iz te baze črpa informacije. Ta koncept, za razliko od problemov pri pretoku dokumentacije pri klasičnih paketnih obdelavah, bistveno skrajša čas na relaciji podatek — obdelava — informacija, zmanjša možnost napake na minimum in odpravlja odtujenost na poti od nastanka podatka do željene informacije.

Ostale prednosti novega sistema pa so predvsem v

- hkratnem posluževanju do 20 uporabnikov
- približno 15 krat večji spominskih kapacitetah glede na obstoječ sistem
- večjih možnostih za razvoj novih projektov
- zmanjšanju nekaterih materialnih stroškov (papir, kartice)
- možnost komuniciranja z RRC s pomočjo MUX protokola kar omogoča uporabo obstoječih in nekaterih standardnih programskih paketov in rešitev
- obstoječi sistem se da razširiti za približno 100 %. V tem primeru bi bilo treba dokupiti spominske kapacitete hitrega pomnilnika (razširitev na 4 Mb) nove vhodno izhodne enote (zaslon s tastaturo, tiskalnik) in vmesnike.

Strojno opremo računalnika Delta (glej shemo) sestavljajo:

- centralna procesna enota in hitri pomnilnik s kapaciteto 1 Mb (1 milijon znakov) in možnostjo razširitve do 4 Mb
- zunanji pomnilnik sestavljajo tri diskovne enote tipa Winchester s po 168,5 Mb. Podatki shranjeni na teh enotah so dosegljivi v realnem času. Arhiviranje programov in podatkov omogoča magnetno — tračna enota
- konzolni terminal za informacije o delovanju in stanju sistema ter v pomoč sistemskemu operatorju
- vrstični tiskalnik s hitrostjo pisanja 600 vrstic/min pri 64 znakih v vrstici oziroma 436 vrstic/min pri 95 znakih v vrstici
- vmesniki in kabli za povezavo z uporabniki
- 17 zaslonskih terminalov s tastaturami
- 8 matričnih tiskalnikov s hitrostjo 180 znakov/s.

Če bi naredili grobo oceno bi lahko rekli, da je nov sistem z izjemo hitrega pomnilnika približno 10–15 krat večji od obstoječega.

Kupljeno aplikativno opremo pa sestavljajo programske rešitve za naslednja področja:

- nabava
- zaloge (materiala in gotovih izdelkov)
- prodaja
- glavna knjiga
- saldakonti (kupci in dobavitelji)
- osnovna sredstva
- osebni dohodki s kadrovsko evidenco
- mrežno planiranje
- rentabilnost investicij.

V vsakem od teh paketov sta všteta dva dneva inštruktaže s strani strokovnjaka Iskre—Delte.

Paketi so bili kupljeni v sklopu petih gozdnogospodarskih organizacij, zato bodo tečaji skupni za vse uporabnike. Večina jih bo organizirana v Nazarjih, vendar šele po postavitvi novega sistema, saj je inštruktaža neločljivo povezana s praktično demonstracijo.

Prvi pogovori v zvezi z novim računalniškim sistemom so bili pred tremi leti. Analiza potreb, dogovori s predstavniki udeleženi delovnih organizacij in načrtovanje potrebne strojne in programske opreme so bili opravljeni v letu 1982. Istega leta je bil narejen tudi predračun za opremo s strani Iskre—Delte. Potem pa se je precej zavlekla pridobitev vseh potrebnih soglasij za investicijo, tako, da je bilo vse skupaj urejeno šele letos.

Šele spomladi je bila pogodba dokončno podpisana. Takoj za tem si je strokovnjak Iskre Delte ogledal prostore predvidene za montažo centralnega računalnika, tako da je bil idejni projekt skupaj z vso potrebno dokumentacijo relativno hitro izdelan.

Ko so bile znane zahteve in razvoj instalacij so se lahko začeli dogovori z izvajalci gradbenih del, vodovodne, električne in telefonske napeljave. Precej problemov je bilo tudi z nabavo klimatske naprave pri škofjeloški LTH. Obenem so tekli dogovori glede izdelave in montaže dvojnega dna, izdelave tokovnih zank za povezava z bližnjimi terminali v Nazarjah in napeljave telefonskih vodov do ELKROJ-a.

Večino del pri adaptaciji prostorov in napeljav vseh potrebnih instalacij bodo oziroma so že opravili delavci GLIN-ovega tozda Energetika in vzdrževanje.

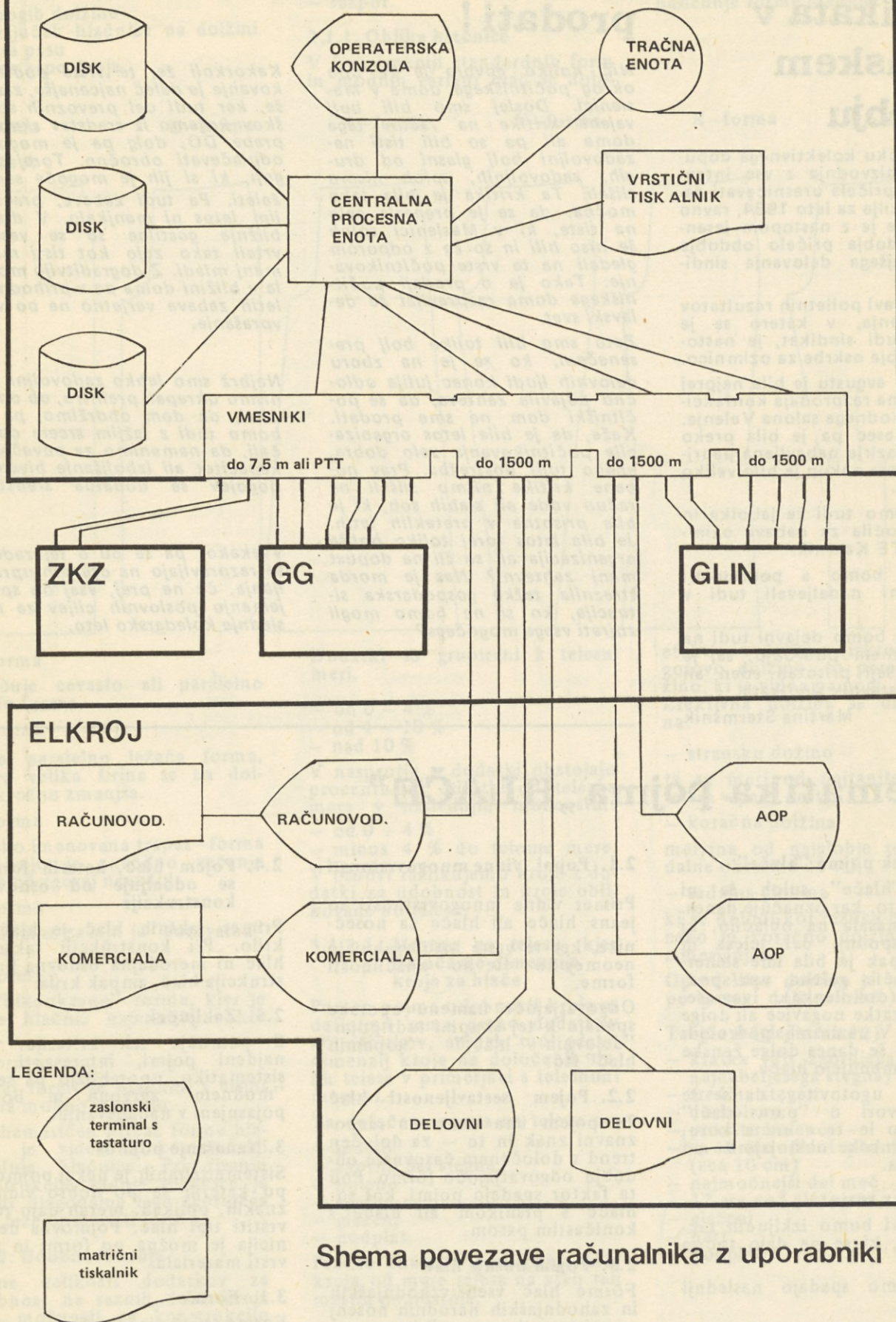
Ker pa ta TOZD dela usluge za ves GLIN, je računalnik tudi tu večkrat odrinjen na stranski tir. Kljub temu je bilo do danes opravljenega že kar precej dela. Realno je pričakovati, da bodo dela opravljena do konca meseca oktobra.

Nato sledi montaža in testiranje računalniškega sistema ter priključitev terminalov, kar bo trajalo predvidoma še kakšen mesec.

Medtem je prispela tudi vsa strojna oprema razen enega od treh diskov in enega od usmernikov. Glede manjkajoče opreme pa pri Iskre Delti zagotavljajo, da bo dobavljena pravočasno.

Tomaž Urlep

RAČUNALNIK DELTA 644/163

Shema povezave računalnika z uporabniki

Aktivnosti sindikata v jesenskem obdobju

Po zaključku kolektivnega dopusta je proizvodnja z vso intenzivnostjo pričela uresničevati zastavljene cilje za leto 1984, ravno tako pa se je z nastopom jesenskega obdobja pričelo obdobje intenzivnejšega delovanja sindikata.

Po obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja, v katero se je vključil tudi sindikat, je nastopilo obdobje oskrbe za ozimnico.

V mesecu avgustu je bila najprej organizirana razprodaja konfekcije preko Modnega salona Velenje. Še isti mesec pa je bila preko Savinje Mozirje nabavljena paprika, za katere nakup je bilo veliko zanimanja.

Nabavili smo tudi že jabolka in zbrali naročila za nabavo ozimnice od ETE Kamnik.

Vsekakor bomo s podobnimi aktivnostmi nadaljevali tudi v prihodnje.

Seveda pa bomo dejavni tudi na samoupravnem področju, saj je na vsaki seji prisoten eden ali drugi predstavnik sindikata.

Martina Stermšnik

„MASLENICA“ se ne sme prodati!

Nič koliko govora je že bilo okrog počitniškega doma v Maslenici. Doslej smo bili bolj vajeni kritike na račun tega doma ali pa so bili tisti nezadovoljni bolj glasni od drugih, zadovoljnih, sploh nismo slišali. Ta kritika je bila tako močna, da se je prenesla celo na tiste, ki v Maslenici sploh še niso bili in so že z odporom gledali na te vrste počitnikovanja. Tako je o prodaji počitniškega doma razpravljali že delavski svet.

Zato smo bili toliko bolj presenečeni, ko se je na zboru delovnih ljudi konec julija odločno pojavila zahteva, da se počitniški dom ne sme prodati. Kaže, da je bila letos organizacija počitnikovanja zelo dobra, enako tudi postrežba. Prav nobene kritike nismo slišali na račun vode ali slabih sob, ki je bila prisotna v preteklih letih. Je bila letos torej toliko boljše organizacija ali so šli na dopust manj zahtevni? Nas je morda štreznila težka gospodarska situacija, ko si ne bomo mogli zbirati vsega mogočega?

Kakorkoli že, te vrste počitnikovanje je daleč najcenejše, zlasti še, ker tudi del prevoznih stroškov krijemo iz sredstev skupne prabe DO, dolg pa je mogoče odplačevati obročno. Torej pogoji, ki si jih je mogoče samo želeli. Pa tudi zabave, pravijo, jim letos ni manjkalo. V disku bližnje gostilne so se veselo vrteli tako zelo kot tisti malo manj mladi. Z dograditvijo motela v bližini doma pa v prihodnjih letin zabava verjetno ne bo več vprašanje.

Najbrž smo lahko zadovoljni, da nismo ukrepali prehitro, ob odločitvi, da dom obdržimo, pa se bomo tudi z lažjim srcem odločali, da namenimo za povečanje kapacitet ali izboljšanje bivalnih pogojev še dodatna sredstva.

Vsekakor pa se bo o tej zadevi še razpravljalo na organih upravljanja, če ne prej, vsaj ob sprejemanju poslovnih ciljev za naslednje koledarsko leto.

Sistematika pojma „HLAČE“

1. Nastanek pojma "hlače"

Beseda "hlače" sploh še ni pomenila to, kar označuje danes. Ni se nanašala na oblačilo, ki pokriva spodnji del telesa in noge, ampak je bila ime slehernega oblačila golena, npr. podveznice (dokolenke), gamaše, obujek, kratke nogavice ali dolge nogavice. V različnih področjih Evrope se še danes dolge ženske nogavice imenujejo hlače.

Čudna je ugotovitev, da se še danes govorijo o "paru hlač," tudi če so le-te v enem kosu, kakor za moške obstojajo že od 13. stoletja.

2. Omejitev teme

V tej temi bomo izključili takšne hlače, ki se ne dajo točno definirati.

V to temo spadajo naslednji pojmi:

- pojmi vidnih mnogovrstnosti
- pojmi sestavljenosti
- pojem nošnje
- pojem hlač, ki se oddaljujejo od osnovne forme

2.1. Pojmi vidne mnogovrstnosti

Primer vidne mnogovrstnosti so jeans hlače ali hlače za nosečnice, ker te vrste hlač vsebujejo neomejeno število značilnosti forme.

Odgovarjajoče namenu uporabe spadajo k tej skupini tudi pojmi "delovnih hlač," "kopalnih hlač" itd.

2.2. Pojem sestavljenosti hlač

Ta pojem ima samo en razpoznavni znak in to – za določen trend v določenem časovnem obdobju odgovarjajočo formo. Pod ta faktor spadajo pojmi, kot so: hlače s prsnikom ali hlače s koničastim pasom.

2.3. Pojem nošnje hlač

Forme hlač vseh vzhodnjaških in zahodnjaških narodnih nošenj so sistematizirane. Primera za zahodnjaško nošnjo so paradne hlače in usnjene hlače. K pojmom hlač iz vzhodnjaške noše spadajo "šalvare."

2.4. Pojem hlač, katerih forma se oddaljuje od osnovne konstrukcije

Primer takšnih hlač je hlačno krilo. Pri konstrukciji takšnih hlač ni merodajna osnovna konstrukcija hlač, ampak krila.

2.5. Zaključek

S pomočjo teh kriterijev so najdeni pojmi, zanimivi za sistematiko, uporabljajo pa se v "modnem" žargonu in bodo pojasnjeni v nadaljevanju.

3. Nanašanje pojmov

Sistematiziranih je nekaj pojmov, po katerih se po dobro vidnih znakih, oblikah, merah dajo razvrstiti tipi hlač. Pojemovna definicija je možna po formi in po vrsti materiala.

3.1. Forme

Forma hlač je izražena v naslednjih ozirih:

- oblika hlačnic
- udobnost kroja
- skladnost kroja

- dolžine
- sedalne globine
- zapogib dolžine
- zaključek hlačnice na dolžini
- vrsta pasu
- vrsta zapenjanja

- zalikani robovi
- žepi
- razpor.

čene forme hlačnic vedno znova vračajo. V tabeli A so prikazane naslednje forme hlačnic:

3.1.1. Oblika hlačnice

V konstrukciji standardnih form in modnih variant hlač se dolo-

H-forma

U-forma

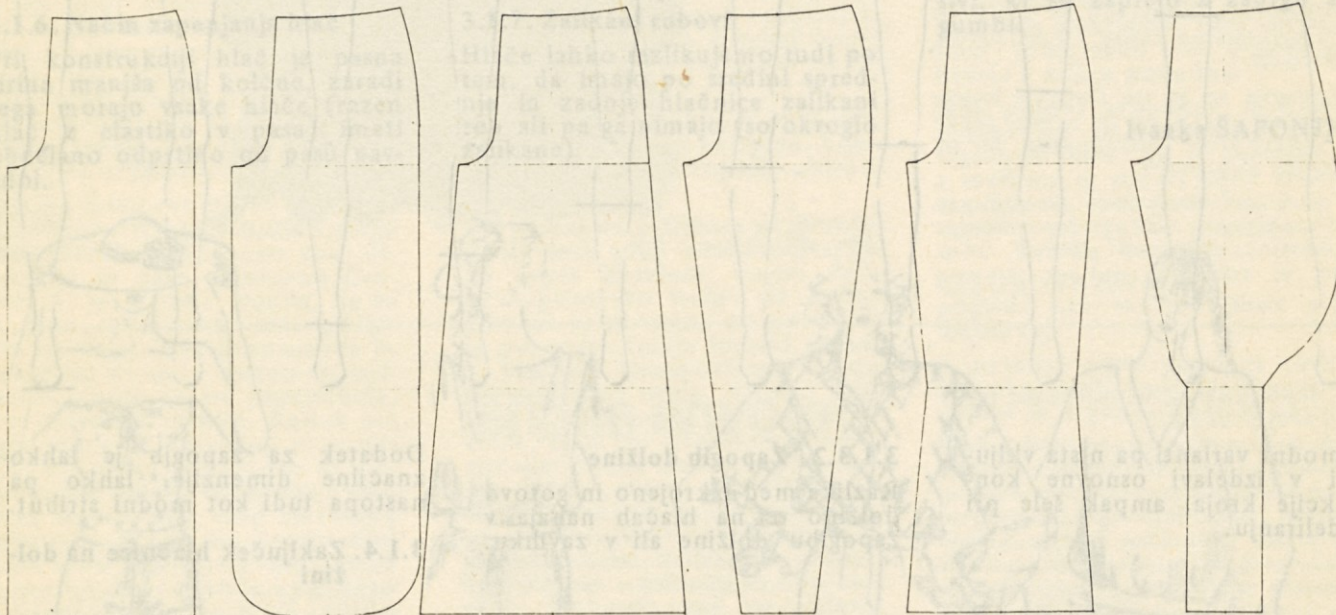
A-forma

V-forma

X-forma

P-forma

Tabela A

H-forma

označuje cevasto ali paralelno ležečo formo.

U-forma

to je paralelno ležeča forma, katere velika širina se na dolžini krožno zmanjša.

A-forma

ali tako imenovana trapez-forma - za njo je značilno večanje širine od zgoraj navzdol.

V-forma

boljši izraz za njo je "zoževalna" forma.

X-forma

ali "bikonkavna" forma, kjer je širina hlačnic najmanjša v kolenu.

P-forma

pri tej formi se hlačnice v višini stegna močno izbočijo.

Ta shematičen prikaz forme hlačnic je viden v konstrukciji sprednje hlačnice. Pri risanju konstrukcije zadnje hlačnice je zaradi diagonalne lege zgornjega dela teže opredeliti formo.

3.1.2. Udobnost kroja

Razne velikosti dodatkov za udobnost na raznih delih kroja dajo možnosti za konstrukcijo željenega kroja. Razlikuje se: procentualne dodatke in procentualne odbitke.

Procentualni dodatki se uporabljajo pri neelastičnih tkaninah.

Dodatki so grupirani k telesni meri.

- od 0 - 4 %
- od 4 - 10 %
- nad 10 %

V nasprotju z dodatki obstajajo procentualni odbitki od telesne mere v naslednjih možnostih:

- od 0 - 4 %
- minus 4 % do telesne mere.

V osnovi razlikujemo kroje z dodatki za udobnost in kroje oblikovane po telesu.

3.1.2.1. Mestna na telesu, kjer določamo dimenzije kroja za hlače

Pomen pojma udobnosti kroja ni definiran samo preko dodatkov ali odbitkov, ampak tudi preko dimenzij kroja na določenih delih telesa v primerjavi s telesnimi merami.

Ta določena mesta na telesu so:

- sedalo
- zgornji del stegna
- koleno
- meča
- gleženj
- podplat.

Pravilo enakega odstopanja mer kroja od mere telesa na vseh teh mestih ne obstoja.

3.1.3. Dolžina

Z "dolžino" se v konfekciji označuje razmak dveh točk v vertikalni liniji. Tako razlikujemo:

efektivno dolžino (izkrojeno) in gotovo dolžino, to pomeni dolžino, ki je vidna na nogi. Efektivna dolžina se dalje deli na:

- stransko dožino

ta se meri od najtanjšega dela telesa v pasu do tal,

- koračna dolžina

merjena od najgloblje točke sedalne okroline do tal,

- sedalna globina

ki se določi kot razlika med stransko in koračno dolžino ali pa z merjenjem.

Opredelitev dolžine je možna le po gotovi dolžini hlač, in sicer:

Tabela B (glej stran 12)

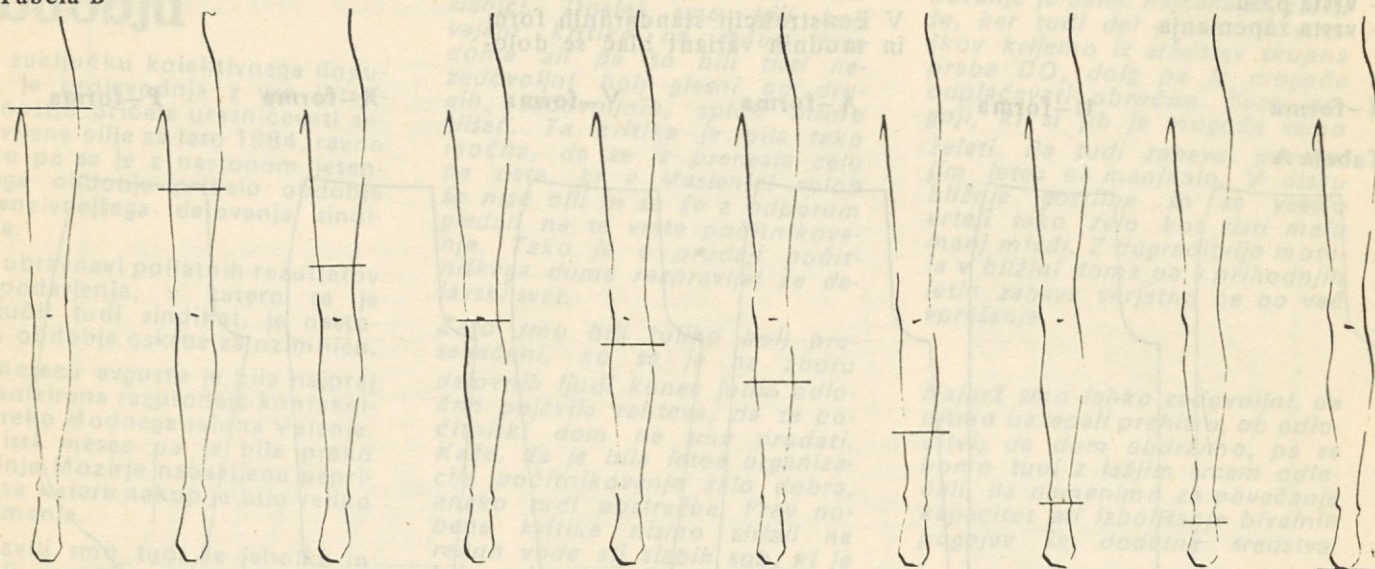
- kratka (do zgornjega dela - najdebeljšega stegna)
- sredina stegna
- do kolena
- pokrito koleno
- za širino dlani pod kolonom (cca 10 cm)
- najmočnejši del meč
- 12 cm nad gležnjem
- gleženj
- nart
- podplat.

3.1.3.1. Sedalna globina

Ena izmed važnih dimenzij hlač je sedalna globina. Poleg normalne sedalne globine hlač obstojata še visoka in nizka (do popka).

kratke sredina stegna do kolena pokrito koleno za širino dlani pod kolenom meča 12 c, nad gležnjem glež. nart podpl.

Tabela B

Ti modni varianti pa nista vključeni v izdelavi osnovne konstrukcije kroja, ampak šele pri modeliranju.

3.1.3.2. Zapogib dolžine

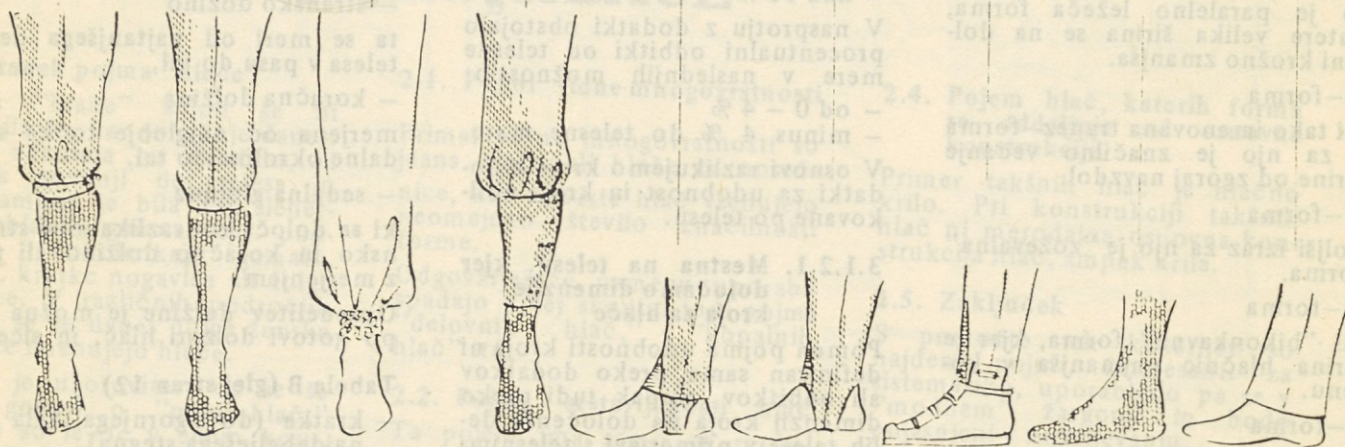
Razlika med izkrojeno in gotovo dolžino se na hlačah nahaja v zapogibu dolžine ali v zavihku.

Dodatek za zapogib je lahko značilne dimenzije, lahko pa nastopa tudi kot modni sribut.

3.1.4. Zaključek hlačnice na dolžini

našit Queder prikrojen smog stisnjeni del na mečih hlačni jermen našit prikrojen specijalni trak z okencem noga-vice zapo-gib

Tabela C

Pod pojem zaključek dolžine hlačnic se misli obdelava spodnjega roba hlač. Za opredelitev dolžin hlačnic so posebej važne:

1. "Queder" – obšiv
2. "Smog" – dolge hlače stisnjene v gležnju
3. Stisnjen del na mečih
4. Hlačni "jermen"
5. Specijalni trak s pasom
6. Nogavica
7. Zapogib

"Queder" ali obšiv je raven dokrojeni pas iz tkanine, ki se gladko našiva na narobno ali z vžitki zožano hlačnico. Poleg tega obstoja tudi na kroju hlačnice

konstruirani spodnji del, ki stisne hlačnico.

Enak efekt kor pri obšivu, dosežemo tudi pri "smogu" (stisnjeni – nabrani dolžini hlač na mečih). Tu dosežemo zmanjšanje spodnje širine hlač s pomočjo elastičnih niti ali elastičnega traku.

Stisnjeni del na mečih je široki pas na dolžini hlač. Njegova značilnost je 27 – 29 cm dolžine pod kolenom in pa njegova razširitev hlač na mečih.

Hlačni "jermen" ima nalogo, da omogoča napeto stanje hlač na telesu. Ta jermen je lahko našit

(pri neelastičnih materialih) ali pa prikrojen (pri elastičnih materialih).

Pri tako imenovanih "Jet" hlačah se dolžina zarobi z elastičnim trakom, na šivih pa so našite sponke ali "okenca" (kot na smučarskih hlačah), s pomočjo katerih hlače pritrdimo na obutev.

Nogavica je na hlačah vedno prikrojena (ne našita), uporablja se pa pri hlačnih nogavicah.

Poleg teh specialnih dolžin hlač pa imamo še normalen zapogib dolžine hlač.

3.1.5. Izdelava v pasu

Pod tem pojmom je možnih več variant. Najbolj važni varianti sta vpeljeni elastični trak in pas.

Kroj hlače se za izdelavo z elastično dvigne v pasu, dodan pa je tudi dodatek za zapogib. V ta zapogib je vpeljan elastični trak.

Pri pasu razlikujemo našiti in prikrojeni pas.

3.1.6. Način zapenjanja hlače

Pri konstrukciji hlače je pasna širina manjša od kolčne, zaradi tega morajo vsake hlače (razen hlače z elastično v pasu) imeti obdelano odprtino od pasu navzdol.

Razlikujeta se:

- a) razpor
- b) preklop

Razpor je lahko na hlačah na različnih mestih izdelan na več različnih načinov.

Nasprotje razporu je preklop. Posebnost preklopa je, da je v odprtini pod pasom prepognjena osnovna tkanina.

3.1.7. Zalikani robovi

Hlače lahko razlikujemo tudi po tem, da imajo po sredini sprednje in zadnje hlačnice zalikani rob ali pa ga nimajo (so okroglo zalikane).

3.1.8. Žepi

Izmed vseh številnih vrst žepov so najvažnejše tri skupine žepov:

- žepi s paspulami
- diagonalni žepi
- našiti žepi.

3.1.9. Razpor

Razpori so vrezi ali nezašiti šivi, ki se zaprejo z zadrگو ali gumbi.

Ivanka ŠAPONJIC

Osvojeni vrh poimenovali „ELKROJ“

Zgornjesavinjska alpinistična sekcija je v juniju uresničila lep in pomemben načrt.

Sedemčlanska odprava je krenila 6. junija na Grenlandijo. Odpravo so sestavljali: vodja odprave Silvester Jošt, Andrej Grudnik, Tone Pavlič, Jože Ošep, Ludvik Petek, Ana Laznik in Marjana Skorenšek.

S kombijem so potovali na

Dansko, od tam pa poleteli z letalom v Sondrestromfjord na zahodno obalo Grenlandije. Z manjšim letalom so potem leteli na vzhod, na letališče Kulusuk, kjer so nekaj dni čakali zaradi zapletov okrog dovoljenja za helikopterski prevoz v notranjost. S helikopterjem so poleteli na še ne osvojeni Savinjski ledenik, približno 80 km v notranjost otoka. Na tem ledeniku je

bila baza odprave. Od tod so se odpravljali na lepe in zahtevne alpinistične vzpone.

V petnajstih dneh so skupno opravili 87 vzponov, se povzpeli na 25 vrhov, od tega na 18 še neosvojenih in preplezali 14 prvenstvenih kombiniranih plezalnih smeri.

Enega od še neosvojenih vrhov so poimenovali tudi po naši

delovni organizaciji in tako pone-
sli ime Elgroja v deželo eskimov,
v deželo večnega snega in ledu,
deželo, kakršna je lahko le
Grenlandija.

Vreme jim je bilo žal naklonjeno
le prvi teden in takrat so tudi
opravili pretežni del vzponov.
Kasneje se je otoplilo, sneg
se je ojužil in zelo se je poveča-
la nevarnost plazov ter padajoče-
ga kamenja. Zadnje dneve je za-
čelo deževati in zaradi takšnega
poslabšanja vremena je helikop-
ter prihitel po ekipo z dvodnevno
zamudo.

Odprava se je na Dansko vrnila
5. julija, nato pa je zaradi težav
s kombijem potrebovala še tri
dni do domovine.

Vsi člani odprave se najlepše
zahvaljujejo naši delovni orga-
nizaciji za finančno pomoč.

Mija ŠTORGELJ

V septembru praznuje naša obči-
na svoj praznik.

Ob tem prazniku se vsako leto
podelijo tudi občinske nagrade
najzaslužnejšim delavcem in kra-
janom. Med letošnjimi nagrajen-
ci je bil tudi član našega kolek-
tiva tov. Kosmač Franc, ki je
prejel značko občine Mozirje
za uspešno in požrtvovalno delo
v KS, družbenopolitičnih organi-
zacijah in društvih.

ČESTITAMO!

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše
zahvaljujem vsem sodelavkam in
sodelavcem ter sindikatu za iz-
kazano pozornost in prejeta dari-
la, ki mi bodo v lep in trajen
spomin.

Vsem želim še mnogo osebne
sreče in uspehov pri delu!

Marija Kramer

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam
se iz srca zahvaljujem za izkaza-
no pomoč ob rojstvu hčer-
ke – dvojčice.

Kornelija Velam

ZAHVALA

Ob prerani, nenadomestljivi izgu-
bi ljubeča očeta se zahvaljujem
vsem, ki ste sočustvovali z mano,
darovali cvetje in ga pospremili
na njegovi zadnji poti.

Darinka Supin

Delovna akcija

Obvestilo, da je v soboto de-
lovna akcija, je večino spravila
v slabo voljo. Prav nobena od
žensk nima časa na pretek, da
bi ga zapravljala na delovni
akciji, saj vse poročene čaka
doma družina in z njo kup dela,
ki ga morajo opraviti po službi.
Seveda je tu še cel kup mladih
neporočenih deklet, ki pa so že
imele pripravljene izgovore. No, s
težavo se nas je nekaj le prija-
vilo.

Obuta v škornje in z lopato na
rami sem tako v soboto ob
šestih pričakala avtobus šošan-
jskih brigadirjev. Takoj sem opa-
zila, da niso vsi, ki so se prijavili
in da tudi ni tiste prave dobre
volje. Z nami je bila Vačunova
Trezika, ki je že slavila Abra-
hama in še nekaj poročenih
žensk, ki so pokazale dobro
voljo. Seveda moram takoj po-
vedati, da smo bili tudi mladinci.
Ne sicer v polni zasedbi, pa ven-
dar vsi tisti, ki smo bili na mla-
dinskem izletu in še nekaj
več, tistih pridnih. Da ne bo
zamere, bila sta tudi tov. Pres-
ker in Dragica. Naša brigadirska
družina se je zaključila v Mo-
zirju, kjer smo dobili še glavni
delovni sili Bogdana in Iveka. Za
začetek smo se v Lučah okrep-
čali z žganjem, nato pa smo jo
že boljše volje mahnili v hrib,
kjer so se že potili naši nazarski
sotrpini. Kar oddahnili smo si,
saj je bil lapornat teren že za-
seden. Z veseljem smo zakopali v
ne preveč trdo gozdno zemljo
in prst je kar frčala okoli glav.
Vse bi bilo lepo in prav, če nebi
bilo žeje, ki nas je kar kmalu
začela pošteno zdelovati. Skoraj
smo že obupali, saj je pijače
zmanjkalo vedno takrat, ko je
prišla do nas Šoštanjčanov, in so

nam nekajkrat ostali le dolgi
nosovi in suha grla. To pa še ni
bilo dovolj, na rokah so marsi-
kateri zacveteli prvi žulji. Oh,
kako smo si oddahnili, ko nas je
pijača končno našla, čeprav je
bil to samo Stil, v sili še hudič...

Po odličnih sendvičih, najboljših
kar je bilo na akciji, je delo spet
steklo s polno paro. S posled-
njimi močmi smo le prikopali
do vrha, kjer smo se za nekaj
minut le lahko spočili. Kar
završalo je, ko je hladno pivo
steklo po osušenih grlih. Ko-
munalci so hitro položili cev in
spet je bilo treba poprimiti za
lopate. Hitro smo jarek zasuli
in pohiteli na pasulj, ki nas je
že čakal v šoli, kjer je bila
brigadirska kuhinja. Preden je
avtobus spet krenil proti domu,
je bil še čas, da smo se zleknili
v travo in za nekaj minut razbre-
menili boleče roke in noge. Ne-
kateri pa kar niso hoteli biti
utrjeni in tako smo se morali
na poti domov ustaviti v krčmi,
kjer smo ob dobri kapljici, kljub
težkim in bolečim nogam zaple-
sali. Ura je bila že pozna, žen-
skam se je mudilo in treba je
bilo oditi domov.

Bili smo utrjeni in s polnimi
rokami žuljev, dobra volja pa
nas ni minila. Imeli smo se lepo,
kljub trdemu delu, ki smo ga
opravili. Škoda, da nas ni bilo
več. Prepričana pa sem, da bomo
takrat, ko bo akcija za naš nov
obrat v Šoštanju, prav vse.

Ana

Šoštanjski mladinci na Menini

V soboto in nedeljo je bil mladinski izlet na Menino planino. Ne boste verjeli, da nas je bilo samo šest. Naša dekleta in fantje niso mogli ali niso hoteli najti časa za naš skupni izlet, ki smo ga soglasno prikimali na naši volilno — programski konferenci. Škoda kajne, saj smo se dogovorili, da se bo s tem izletom začelo obdobje aktivnega dela naše organizacije.

Niti na misel mi takrat ni prišlo, da mogoče ti mladi ljudje kimajo samo zaradi prisotnosti tov. direktorja in naše mentorice Dragice, ki se je tako trudila, da bi se naša mladinska spet postavila na noge. Vsa propaganda in povabila, ki so v nekaterih primerih mejila že na prosjačenje, niso privabila mladih. Spisek pri naši tajnici Karmeli pa ni zrasel tudi do petka, ko smo se le morali odločiti, ali izlet sploh bo. "Bo, seveda bo, saj ste same fejt uncel!" je dejal naš edini moški udeleženec. In izlet je bil. Topel jesenski dan nas je pospremil najprej do Bočne in gostilne "Urške," kjer smo spili nekaj močnega za dobro voljo do Menine, kamor smo privijugali po prašni gozdni cesti. Lakota je bila silna, zato je bilo najprej na vrsti kosilo, ki smo si ga pripravili kar sami. Hitro nam je minilo popoldne ob igri z žogo in sprehodu po planini. Čeprav utrujeni, smo zvečer v koči zapeli z veselo planinsko družino. Dolgo v noč je zvenela prijetna domača pesem, ki smo jo seveda zalivali z dobro kapljico.

Noč je bila kratka, a kljub temu vstajanje ni bilo težko, saj so nas prebudili sončni žarki, ki so se prikradli skozi napol priprte polknice in naš požgečkali po nosu, da vidimo čudovito jutro, ki je vstalo brez najmanjšega oblaka na sinjem nebu. Skobacali smo se s postelj in našim utrujenim želodcem postregli s toplim mlekom in žganci, kar nam je prišlo kot malokdaj. Kot bi mignil nam je minilo tudi dopoldne. Bilo je dovolj hrane, pijače, predvsem pa smeja in pesmi, ki sta kar odmevala po planini. Treba pa se je bilo vrniti in spet smo se spustili v dolino, najprej do naše prijateljice "Urške," nato pa domov. Bil je čudovit in nepozaben izlet.

Letos nas je bilo malo, lahko rečem tisti najbolj dobrovoljni. Ostanem nam še to, da verjamemo tisti pesmi: "Saj po novem letu boljše bo....!"

Kakor za koga, kajne!?

Ana

Odločili smo se za Gorenjsko

Spet je leto na okoli in smo se odpravili na krajši sindikalni izlet na Gorenjsko. Kratek zato, ker so tudi na sindikalnem računu kratke številke.

Da bi bil izlet rentabilnejši smo obiskali prodajalni Peko Tržič in tekstilno tovarno ter se pripravili na deževno in mrzlo jesen. Trgovina je založena z vabljivimi, modnimi in seveda dragimi izdelki, vendar veliko cenejšimi kot v domači trgovini.

Po opravljenih nakupih in malici smo obiskali naše sotrpine, konfekcionarje v Gorenjskih oblačilih.

Ob postanku avtobusa smo mislili, da smo pred letališko stavbo ali super hotelom. Pogoji dela so neprimerno boljši od naših, zato so se skomine po novi hali še povečale. Imajo linijski sistem z visečim transportom, delajo večinoma za izvoz, delovni prostor na zaposlenega je izredno velik. Hala ni prostorsko izkoriščena. Videli smo nekaj zanimivih pripomočkov v šivalnici in krojilnici, ki jih nameravamo kopirati. Norme dosegaajo boljše kot pri nas, vendar je stanje v kuverti kljub večji realizaciji norm dosti nižje. Po prijetnem srečanju z delavci in nadrejenimi, ki so nam

grobo orisali svojo organizacijo, smo se odpravili v Preddvor na kosilo in kratek počitek. S polnimi želodci smo nadaljevali pot do Velike planine. Nekaj nas je bilo prvič na tej čudoviti planini enako v gondoli in sedežnici. Bilo je videti veliko strahu v očeh posameznikov, ki so ga kaj kmalu pozabili pred sliko čudovite pokrajine. Bolj vztrajni smo prikorakali do prijetnega hotela z dobro ponudbo.

Mili glasovi zvončkov in kravji pogledi so še popestrili lepoto. Ugotovili smo, da je založenost z melkom in sirom, kljub velikemu številu krav podobna kot v mestih, saj ga že popoldne ni moč dobiti. Vse kar ti lahko ponudi ta lepa živinica je grd pogled, ker motiš njihov planinski raj.

S polnimi pljuči svežega zraka in nekaj žulji smo se pognali v dolino in v gondoli veselo zapeli.

Obilno večerjo je pripravil savinjski velikan v Preboldu. Je poceni in dobro, zato ga priporočamo še ostalim. Ob dobri živi glasbi smo se vrteli skoraj do polnoči. Ko so fantje naznanili zadnji ples smo se poslovnili in se preserne volje vrnili domov.

Dragica

Poizkusite in se prepričajte

Sveče se ne bodo tako hitro topile, če jih za 24 ur potopite v močno raztopino kuhinjske soli.

*

Dežnik boste najbolje oprali v raztopini detergenta za čiščenje preprog.

*

Da se na ekranu ne bi nabiral prah, ga od časa do časa prebršite s krpo, namočeno v limonin sok.

Rjavkaste madeže od orehovit lupin boste odstranili z rok s krpico, namočeno v alkoholnem belem kislu, s katero roke dobro zdrgnete.

*

Mudi se vam v službo, kava ali čaj pa se nikakor nočeta ohladiti! Kako spodbuditi hitrejšo hlajenje? Kratko in malo v skodelico položite kovinsko žličko in kava ali čaj se bosta veliko hitreje ohladila.

Občinsko sindikalno prvenstvo - MALI NOGOMET

Občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu se je odvijalo dne 25.8.1984 v Nazarjih. Nastopilo je 11 ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. Tekmovanje se je odvijalo na igrišču SD Vrbovec Nazarje in DO Elkoj Nazarje. Organizator tekmovanja je bila Konferenca OOSZ Elkoj. Od petih ekip, ki so tekmovala na igrišču DO Elkoj je bila najboljša ekipa TOZD Konfekcija Mozirje, ki je premagala vse svoje nasprotnike v tej skupini. Od

šestih ekip, ki so igrale na igrišču SD Vrbovec, je bila najboljša ekipa Zvezarne Ravne, TOZD Kovinarstvo Ljubno in je v svoji skupini premagala vse svoje nasprotnike. Tako sta se v finalu srečali ekipi ZR, TOZD Kovinarstvo Ljubno in Elkoj, TOZD Konfekcija Mozirje. Srečnejši in uspešnejši so bili igralci Elkoja, ki so zmagali z rezultatom 2 : 0 in tako osvojili prvo mesto na turnirju. Za tretje mesto sta se pomerili ekipi Glin,

TOZD Žagarstvo in GG TOZD Transport in gradnje. Boljša je bila ekipa GG TOZD Transport in gradnje, ki je zmagala z rezultatom 3 : 0.

Turnir sta sodila sodnika Križnik Tomaž in Krajnc Vili.

Poudariti moram zelo fair igro vseh ekip, saj na celotnem turnirju ni bil izključen noben tekmovallec.

Vrstni red nastopajočih ekip:

1. Elkroj, TOZD Konfekcija Mozirje
2. Ž. R. TOZD Kovinarstvo Ljubno/Savinji
3. GG TOZD Transport in gradnje
4. Glin, TOZD Žagarstvo
5. GORENJE, TOZD MGA
6. SO Mozirje
7. Glin, DSSS
8. Glin, TOZD Stavbeno
9. Glin, TOZD Iverna
10. PM Ljubno/Savinji
11. ZKZ, TOZD Trgovina in gostinstvo

Vili Krajnc

KEGLJANJE

Lahko bi rekla, da je že tradicija, ko govorimo o tekmovanju v kegljanju med ekipami ELKROJA in CARINARNICE Dravograd. Takšno tekmovanje je bilo spet na Kegljšču v Mozirju v sredo 19. 9. 1984.

Že sam začetek srečanja je bil prijeten, kajti topel stisk rok govori že o dobrem prijateljstvu med ekipama. Kako tudi ne, saj se tu srečujejo skoraj eni in isti obrazi.

Tokrat je bilo predvideno tekmovanje tudi ženske ekipe. Janez kot vodja ekipe je določil, da se za Elkrej "boriva" Ana in jaz, tako kot pač vedno. Dobro sva si nabrali moči, tremo odgnali z 2 dcl šipona, deklet oziroma žena iz Dravograda pa ni bilo.

Malo razočaranja z najine strani, pa toliko več veselja pri naših fantih, kajti že na začetku tekmovanja so imeli precejšnjo prednost pri podrtih kegljih.

Na koncu se je ta prednost povečala na 63 podrtih kegljev.

Že samo tekmovanje se je zavleklo pozno v noč, nato pa smo vsi skupaj še zaplesali ob prijetni glasbi in dobri kapljici vina. S prijatelji iz Dravograda pa smo se dogovorili, da bomo takšna srečanja še imeli.

Za moško ekipo Elkreja so tekmovali:

TAVČAR Janez
VODEP Jože
ŠEMENC Brane
ZELEZNIK Mitja
ROS Matija
VALENTIČ Ivek

Alenka

ELKROJEVA AKCIJA 1984

+ 5 močnih Lučanov

Bila je sobota in urca komaj šesta, ko je pred Elkrejem bila, delavcev polna cesta. Krampi, lopate, žage pijače poskrite, in oči, oči pestre in nekatere še neumite.

Delovne akcije bil je to dan, pred nami pa hrib, kamnit in nepoznan. Pa vseeno kopati smo začeli, kot mravljice črne: vržeš zemljo vstran — nazaj v "graben" se ti sama vrne.

Mahali smo in šli naprej; pomisliš, si že onkraj "meje"? Za hip pozabiš, da počasi posteklel boš od žeje.

Težko je bilo, težko, toda smo zdržali in če bo še treba, bomo se odzvali!

Da konec delo krasi, pregovor stari pravi, saj šesto metrov cevi se v hipu v zemljo spravi.

Pasulj in "zelhano" meso — hrib ves zadiši no ja, ko se ga "nabašeš", na koncu tudi zasmrdi. Lepo smo se najedli in napili, pa žal vam naj bo, kateri niste zraven bili!

Udeleženec

DISCIPLINSKA

*Danes je iz Nazarja
pripeljal kamijon blaga.
Hitro pojdi praznit ga,
tako je rekla šefica.*

*Šefica oprostite prosim,
saj vidite, da hlač ne nosim.
Ženske mi jih likajo,
ker robov več ostrih nimajo.*

*Odgovarjati upaš šefu se
še prosil boš odpuščanja me.
Disciplinska strašna ti sledi,
da te spravi k pameti.*

*Popolnoma sem okamenel
le kaj bom jaz tam doživel.
V Nazarje sem se odpravil
ves v strahu v pisarni se pojavil.*

*So strogo me zasliševali,
da sodbo bi pravično dali.
Se šefico so vprašali,
kaj hudega sem storil ji.*

*Na koncu so mi povedali,
kako njih sodba se glasi:
"Drugič moraš ubogati,
vse kar ti šefica naroči!"*

*Vse se je lepo končalo,
zato pero je pisati nehalo.*

Obtoženi

Z NARAVNIMI SREDSTVI DO LEPOTE

ZELIŠČNI LOTION ZA AKNASTO KOŽO

1 pest jetičnika
1 pest lapuha
1 pest kamiličnih cvetov
2 jedilni žlici pirike (korenine)
70 g čistega alkohola
1 noževa konica kafre
3 g mlečne kisline
destilirana voda

Izdelava: Prve štiri suhe dodatke, ki jih lahko kupimo v trgovini z zelišči, premešamo v stekleni ali porcelanski skledi. Prelijemo z alkoholom in destilirano vodo, da se vse dobro prepoji. Skledo dobro zapremo z aluminiasto folijo ali laneno krpo in postavimo na hladno mesto. Po nekaj dneh pogledamo, če je mešanica dobro prepojena in jo po potrebi še enkrat prelijemo z destilirano vodo. Po 8 do 10 dneh stisnemo mešanico skozi laneno krpo in nazadnje skozi filtrirni papir. Kafro raztopimo v kavni žlici alkohola in dodamo zeliščni mešanici.

Lotion ima lepo zlato rjavo barvo in prijetno diši.

ZELIŠČNI LOTION ZA OBČUTLJIVO KOŽO

2 pesti kamilic
1 pest lapuha
1 pest žajblja
50 g 70 % alkohola
20 kapljic kamilične tinkture
destilirana voda

Izdelava: V porcelanski ali stekleni posodi premešamo posušena zelišča prelijemo z alkoholom in dodamo toliko destilirane vode, da je vse prekrito s tekočino. Skledo prekrijemo z laneno krpo ali folijo in jo pustimo 2 dni na hladnem mestu. Ker se zelišča prepoji s tekočino, ponovno dolijemo destilirano vodo. Mešanico spet pokrijemo in jo postavimo na hladno mesto. Po 3 ali 4 dneh jo precedimo skozi papirni filter. Precejeni tekočini dodamo kamilično tinkturo.

Lotion čudovito pomirja in osvežuje suho, občutljivo kožo.

ZELIŠČNA VODA ZA MASTNO KOŽO

1 pest preslice
1 pest lapuha
1 pest kamilic
1 pest rožmarina
1 pest melisnin listov
60 g čistega alkohola
1 noževa konica mentola
destilirana voda

Izdelava: Suha zelišča damo v stekleno ali porcelansko skledo in dobro

zmešamo. Prelijemo z alkoholom in dodamo toliko destilirane vode, da je vse prepojeno. Skledo dobro prekrijemo s folijo ali laneno krpo in pustimo nekaj dni na hladnem mestu. Med tem časom se prepričamo, če je še dovolj tekočine in jo po potrebi dodamo. Po 8 do 10 dneh stisnemo tekočino skozi čisto laneno krpo in jo precedimo še skozi filter papir. V kavni žlici razstopimo nekaj mentolovih zrn in jih primešamo zlato rjavi tekočini.

Voda je primerna predvsem za mastno kožo, ker pospešuje funkcijo kožnih celic in izboljša dihanje kože.

UMIVANJE IN KOPANJE

Za kožo sta najbolj zdravi deževnica in studenčnica, ker sta "mehki vodi". Voda iz vodovoda je trda zaradi kalcija (Ca) in magnezija (Mg). Ločimo hladne, tople, vroče kopeli, kopeli z morsko vodo in blatne kopeli. Mrzla voda učinkuje na kožo tako, da stiska žile v vrhnjem delu, pozneje pa jih zaradi mraza širi. Krvni obtok postane živahnejši in pospeši presnovo kože, jo osveži. Topla ali vroča kopel širi kapilare v koži in tudi globlje ležeče ožilje. Koža postane živo rdeča in taka kopel je naporna za srce in krvni obtok. Po njej smo utrujeni in medli, zato je dobro da počivamo vsaj 10 minut. Izmenično kopel (hladna in topla voda) pa uporabljamo za posamezne dele telesa, predvsem roke in noge. Vedno jo končamo z mrzlo vodo. Še danes nekateri zelo cenijo polivanje z mrzlo vodo (Kneippanje).

SAUNA: vročina je suha, temperatura od 60–100°C, dopolnjujejo jo para in hlajenje z mrzlo vodo, ter mrzel, suh zrak. Poznamo še rusko-rimske in irsko-rimske parne kopeli. Para prodira od spodaj, temperatura pa je 45°C. Stopničasta ležišča omogočajo v višjih legah višjo temp.

Najpogostejše kopeli:

PENEČA KOPEL je sestavljena iz sintetičnih čistilnih sredstev in dodatkov različnih dišečih snovi (olja, vitaminov in izvlečkov divjega kostanja). Ugoden občutek daje pena, ki obdaja telo. Po taki kopeli se je treba temeljito oprhati. Peneča kopel je primerna za mastno kožo, suho kožo pa še bolj izsuši, zato je ne priporočamo.

ŽVEPLENA KOPEL – nekateri jo priporočajo pri zelo mastni koži, ki ima razširjene pore in polno ogrcev. Na prodaj je v drogerijah. Poznamo pa tudi veliko naravnih izvirov, ki vsebujejo žveplo. Kopati se moramo vsaj dvakrat tedensko.

MINERALNA KOPEL – tako kopel dobimo, če vodi dodamo kuhinjsko

sol. Izviri, ki vsebujejo poleg NaCl tudi manjše količine CaCl₂, MgCl₂, KCl, so tudi v naravi. Mineralno kopel priporočamo vsem, ki imajo prirojeno okvaro delovanja roženega sloja (ribje kožnost-ichtyosis vulgaris).

KOPEL S HRASTOVIM LUBJEM – zelo bolno in občutljivo kožo so kopeli z izvlečkom iz hrastove skorje. Za kopel potrebujemo 1/2 do 1 kg hrastove skorje, ki jo kuhamo v 6 l vode, nato jo precedimo in vlijemo v kad. Primerna je za otroke, ki imajo kožne bolezni.

KOPEL Z LIPOVIM CVETJEM – taka kopel pomirja ves organizem, zato si jo pripravimo kadar smo utrujeni. S kropom prelijemo 4 pesti lipovega cvetja in nekoliko počakamo. Nato zlijemo preliv v vodo za kopanje.

KOPEL Z ROŽMARINOM ugodno vpliva na krvni obtok in čisti pore. Štiri pesti rožmarina prelijemo s kropom, preliv dodamo vodi v kadi. Rožmarinova kopel je primerna zlasti za šibke otroke in utrujene starejše ljudi.

KOPEL Z ZAJBLJEM ima enake lastnosti kot rožmarinova. Tudi pripravimo jo na enak način. Spodbuja, krepi in celo vzdraži, zato naj to kopel uporabljamo utrujeni ljudje, in to zjutraj.

KOPEL S SIVKO deluje pomirjevalno, blago razkužuje in ima prijeten vonj. Pripravimo pa jo tako, da damo v vodo za kopanje šope sivke. Tako kopel si pripravimo navadno zvečer.

KOPEL Z LIMONO zmehča kožo in pomirja. Šest limon razrežemo na rezine in jih damo v posodo z vodo. Mešanico pustimo stati nekaj ur, nato jo precedimo v vodo za kopanje.

KOPEL IZ SMREKOVIH IGLIC – uporabljamo izvlečke smrekovih in borovih iglic zaradi prijetnega vonja. Dobijo se v obliki praškov, soli ali olja. Taka kopel pomirja razrahljano živčevje in ugodno vpliva na mastno kožo.

(Nadaljevanje prihodnjič)

NAGRADNA KRIŽANKA

192/1984

COBISS

SESTAVIL SREČO	POKLIC	VODNA ELEKTRARNA	ZDRAVILA Z PPIJEM		JADRAN- SKI OTOK	ŽUŽE - LKA	NADA- KNE - ŽEVIČ	GRAFIČNO POBJETJE	UMRLI FR. FILM. IGRALEC	REŠITE			
ODMEV ODJEK				NADZO- RNIK KOVAČIČ									
ITALIJ. VULKAN. OTOČJE													
EDINA HČI							SNEŽENI MOŽ NEKD. MLAD. ORGANIZ.						
ZNAK ZA MNOŽE- NJE					SLIKAR CHA - GALL	MYTOR MIKLOVE ZALE					NOBELIJ NAPAD NA POLIT. OSEDO		
PLEME- NSKO ZNA- MENJE						Ž. IME IGRALKA KAWEST					SVIC. PRA- KANTON	DELEC Z ELEKT. NABOJEM	
ROMAN CVEK			POŠKO- TOVANJE	BOG LJUBE- ZNI					TOK, TVL PTIČ SEVERNIH MODRIJ				
SKAND. DROBIL				PREČNIK NA JAMBORE BIVŠI SL. HOKEJIST						HERCE- GOVEC ZAPO- RNIK			
KLAODA ZA SEKANJE PILV (MAJHNA)							VRSTA AMINO KISLINE						
VULKAN NA SICILIJ					PERZIJ- SKI KRALJ	VPREŽ- ENA ŽIVAL	GORA POD KOBA RIDOM	ŽIVAL KI RIJE POLITIV. ELEKT.			SIVO ČRN KONJ	MNOŽI- CA	
HRIPAVA ŽENSKA									VZHOD EGIPČAN. BOGINJA				
PERJE PRI REP				TELE - INDAK KAČA									
KEZA - KONI - TOST											AUTE- W POJAV PRI GORENIJU		
KARTA PRI TAROKU KUBA						ŽIV. X. ČRKA	NAČE- LEK 13. 17. 19. ČRKA						
		RIMSKA ENA	RIMSKA 500 METER		RAZNA- JALKA IDEJ MADJARSKA								
GLAVNO MESTO NAŠE SOSEDE				NAJ KOD PE- RANT					TITOVA MITA- OVICA				

1. nagrada 1.000 din; 2. nagrada 500 din 3. nagrada 300 din